

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

55 212 01 Színész

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

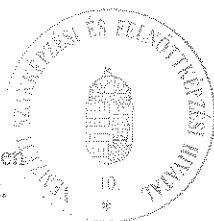
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételét a 000025/2017 – 5520 számon kiadom.

Jóváhagyta:

Borosán Beáta
Borosán Beáta
főosztályvezető-helyettes

MÁSOLAT

Az eredeti okirattal mindenben
meg egyező hiteles másolat.

2017

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI HIVATAL

Érvényes: 2017. 03. 24.-től

Szakképesítés-ráépülés: 55 212 01 Színész
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Színházelméleti alapismeretek

A vizsgafeladat ismertetése: A szakmai követelményekben megfogalmazott színházelméleti, esztétikai, működéstani, szervezési, jogi alapismeretek bemutatása kötelező, illetve ajánlott szakirodalom, valamint a központilag összeállított vizsgakérdések alapján.

A tételekhez segédeszközök nem használhatók.

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

Ajánlott szakirodalom az 1-20. tételek kidolgozásához:

1-3. tételek:

- Szerdahelyi István: Az esztétikai érték (1984), Gondolat, vagy
- Szerdahelyi István: Bevezetés az esztétikába (2003), Főiskolai Tankönyv, Bp.
- Esztétikai kislexikon (1979), Kossuth, Bp.
- A színészmesterség alapismeretei, szerk.: Kovács Gábor Dénes, NSZFI, 2009.
- A színjáték művészete 1. Összeállította: Keleti István, NPI, 1966.
- Díszlet–jelmez. Magyar scenográfia. Budapest, Göncöl Kiadó, 2005.
- Bögel József – Jánosa Lajos: Scenographia Hungarica. Mai magyar díszlet és jelmez. Budapest, Corvina Kiadó, 1973.
- P. Pavis: Előadáselemzés (2003), Balassi, Bp.
- D. Diderot: Színészparadoxon, Helikon, 1966.
- A színésznevelés breviáriuma – szerk.: Nánay István, Gabnai Katalin (1983), Múzsák, Bp.
- P. Simhandl: Színháztörténet (1998), Helikon, Bp.
- Popper Péter: Színes pokol (2000), Saxum, Bp.
- K. Sz. Sztanyiszlavszkij: Színészetika (1964), Színháztudományi Intézet, Bp. 5-19. old.

4-6. tételek:

- Hankiss Elemér: Az irodalmi mű, mint komplex modell (1985), Magvető, Bp.
- Műelemzés-műértés, szerk.: Sipos Lajos (1990), Sport Kiadó
- Líra, dráma, epika, Grüll-Korsós-Turgonyi-Valaczka (1994), Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
- Ferenc Győző: Gyakorlati verstan és verstani gyakorlatok (1994), Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
- G. Tóth Károly: Kis magyar irodalomtörténet (1995), Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp.
- Barta – Farkas - Kis: Irodalmi fogalomtár (2004), Könyvkuckó Kiadó, Bp.
- Ascher Oszkár: Jegyzetek a szavalásról (1930), Nyugat, Bp.
- Gáti József: A versmondás (1973), Gondolat, Bp.
- Latinovits Zoltán: Verset mondok (1978), NPI, Bp.
- Bécsy Tamás: Mi a dráma? (1987), Akadémia, Bp.

7-9., 19. tételek:

- A színészmesterség alapismeretei, szerk.: Kovács Gábor Dénes, NSZFI, 2009.

10-16. tételek:

- A színésznevelés breviáriuma – szerk.: Nánay István, Gabnai Katalin (1983), Múzsák, Bp.
- P. Simhandl: Színháztörténet (1998), Helikon, Bp.

- K. Sz. Sztanyiszlavszkij: A színész munkája, Gondolat, 1988.
- M. Csehov: A színészhez (A színjátszás technikájáról) (1997), Polgár Kiadó, Bp.
- S. Loraine Hull: Színészmesterség mindenkinek (Lee Strasberg színészképző Módszere) (1999), Tericum Kiadó, Bp.
- Louis Jouvet: Egy komédiás feljegyzései. Fordította: Várkonyi Zoltán (1943), Bibliotheca, Bp.

- G. Craig: Hitvallás a színházról, Színháztudományi Intézet, 1963.
- Mejerhold műhelye - válogatta és szerkesztette Peterdi Nagy László (1981), Gondolat, Bp.

- A színészek színházában hiszek. Max Reinhardt színháza (1994), szerk.: Török Margit, Színháztörténeti Intézet, Bp.
- B. Brecht: Színházi tanulmányok (1969), Magvető Bp.
- Vekerdy Tamás: A színészi hatás eszközei – Zeami mester művei szerint (1988), Gondolat, Bp.

- Miklós Tibor: Musical! (2002), Novella Kiadó, Bp.
- Rátonyi Róbert: Az operett, 1-2 (1984), Zemmű Kiadó, Bp.
- Gajdó Tamás – Hargitai Dorottya: A csárdáskirálynő (2006), Pannonica, Bp.

- Németh Antal: Új színházat, Múzsák, Bp. 1988. (351-389. old., valamint a 151-206. old.)
- Várkonyi Zoltán, szerk.: Szántó Judit (1980), NSZI-NPI, Bp., 45-68. old.
- Major Tamás: A színház nem szelíd intézmény (1985), Magvető, Bp.
- Hevesi Sándor: Az előadás, a színjátszás, a rendezés művészete (1985), Gondolat, Bp.

- Peter Brook: Az üres tér (1973), Európa, Bp.
- Színházi antológia XX. század – szerk.: Jákfalvi Magdolna (2000), Balassi
- Robert Cohen: A színészmesterség alapjai (1998), Jelenkor, Bp.
- Jerzy Grotowski: Színház és rítus (1999), Kalligram
- E. Barba: Papírkenu, Kijárat, 2001.

17. tétel:

- Dr. Venczel Sándor: Páholypótszék, Média+Print, 1994, 1999. (2., 3., 5., 7., 9. előadás, valamint a Függelék)

1. Művészetelméleti, esztétikai alapfogalmak.

Ismertesse a művészetelmélet, az esztétika alapfogalmait! Jellemezze a színházi műalkotás komplexitását, elemzésének módszertanát!

2. A színházművészet esztétikai, módszertani, etikai alapismeretei.

**Mutassa be a színművészet alapelemeit, ágazatait, alkotási folyamatait és alkotóit!
Sorolja fel a színpadtér főbb elemeit, jellemezze a 20. század szcenikai apparátusát! Jellemezze a színházművészet, a társulat etikai normáit!**

3. A színészi alkotás esztétikai sajátosságai, formanyelve.

Mutassa be a színészi alkotó tevékenység esztétikai sajátosságait a műtárgy és a műalkotó viszonylatában! Jellemezze a színészi alkotás 20. századi főbb irányelveit, áramlatait, műhelyeit, kiemelkedő színészpédagógusait!

4. Irodalomelméleti és stilisztikai ismeretek.

Mutassa be a líra, az epika és a dráma főbb műfajait, az irodalmi műelemzés főbb fogalmait, módszertanát! Jellemezze vázlatosan a különböző irodalmi korstílusokat, irányzatokat a kezdetektől a jelenkorig!

5. A verses szöveg elemzése.

Mutassa be a lírai kifejezés jellemzőit, a verstani alapfogalmakat, a verselemzés szempontjait Kölcsey Ferenc: Himnusz vagy Vörösmarty Mihály: Szózat című alkotása kapcsán! Jellemezze a 20. századi magyar líra főbb irányzatait, és választása alapján mutasson be egy jelentős költői életművet!

6. A drámai szöveg elemzése.

Mutassa be a drámai mű jellemzőit, a dráma főbb típusait, műfajait, a drámaelemzés szempontjait Katona József: Bánk bán vagy Madách Imre: Az ember tragédiája című alkotása kapcsán! Jellemezze a 20. századi magyar dráma főbb irányzatait! Választása alapján mutasson be egy jelentős drámaírói életművet, értelmezze annak egy meghatározó jelentőségű darabját!

7. A színházművészet stílusjegyei az ókorban és a középkorban.

Mutassa be az ókori görög és latin, valamint a középkori színjátszás jellegzetes elemeit! Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

8. A színházművészet stílusjegyei a reneszánsztól a felvilágosodás koráig.

Mutassa be a reneszánsz, a manierizmus, a barokk, valamint a klasszicizmus színjátszásának jellegzetes elemeit! Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

9. A színházművészet stílusjegyei a romantika és a naturalizmus korában.

Mutassa be a romantikus, valamint a naturalista színjátszás jellegzetes elemeit!

Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

10. A naturalista színjátszás rendszere.

Mutassa be K. Sz. Sztanyiszlavszkij pszichotechnikai módszerét, valamint annak hatását a 20. század színjátszására! Jellemezze a módszer követőit és változatait

Nyugat-Európában és Amerikában!

11. A századforduló színházi reformerei, a színpadi avantgárd játéktípusai.

Mutassa be a színházi avantgárd főbb irányzatait, európai alkotóit! Jellemezze E. G. Craig és V. Mejerhold színházművészetét!

12. Új törekvések a két világháború közötti színházművészet tematikájában és játéktípusában.

Mutassa be M. Reinhardt és B. Brecht színházi életművét! Jellemezze a keleti színjátszás főbb típusait, azok hatását az európai színjátszás alkotási módszereire!

- 13. Zenés színházi műfajok és játéktípusok a 20. századi magyar színházművészetben. Mutassa be az elmúlt évszázad meghatározó zenés színpadi műfajait! Jellemezze az ezekhez kapcsolódó játéktípust, kialakult játékhagyományt!**

- 14. A magyar színjátszás játéktípusa a 20. században, főbb színészpedagógiai módszerei. Mutassa be a Nemzeti Színház és a Vígszínház játéktípusát, műsorát! Jellemezze Hevesi Sándor, Németh Antal, Major Tamás, Várkonyi Zoltán színházi esztétikáját, színészpedagógiai módszerét!**

- 15. Az egyetemes színházművészet közelmúltjának és jelenének jelentős irányzatai. Mutassa be az elmúlt fél évszázad főbb színházművészeti irányzatait! Jellemezze ezen időszak jelentős színházi alkotóinak tevékenységét, esztétikai elveit és színházművészeti gyakorlatát!**

- 16. Magyar kortárs színházi törekvések. Mutassa be a hazai kortárs színjátszás néhány meghatározó műhelyét, alkotóját! Jellemezze egy választott társulat működését!**

17. Színházi intézmény működése.

**Mutassa be a színházi intézményrendszer működését, szervezeti egységeit!
Jellemezze a színházi gazdálkodás és marketing folyamatát!**

18. A színházi működés jogi szabályozói.

**Mutassa be a színházi intézmény működését meghatározó jogi szabályozókat!
Jellemezze a színész munkáját érintő főbb jogszabályokat!**

19. Színháztípusok a 20. századi magyar színházművészetben.

Mutassa be a 20. század jellemző magyar színháztípusait! Jellemezze a kőszínházi modell szerkezetének átalakulását!

20. Alternatív, amatőr és diákszínjátszás.

Mutassa be a hazai alternatív társulatok működését, eredményeit az utóbbi évtizedekre vonatkozóan! Jellemezze a kortárs drámapedagógiai törekvéseket, valamint a diákszínjátszás fórumait!

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1. Művészetelméleti, esztétikai alapfogalmak.

Ismertesse a művészetelmélet, az esztétika alapfogalmait! Jellemezze a színházi műalkotás komplexitását, elemzésének módszertanát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Művészetelméleti, esztétikai alapfogalmak: az esztétika fogalma, tárgya, az esztétikum lényegi mozzanata, az esztétikai formák sajátosságai, az esztétikum és az emberi lényeg összefüggései.
- Az esztétikai minőségek: a szépség, a fenségesség, a rútság, a borzalmasság, a tragikum, az elégikusság, a komikum, a humor, az abszurd, a groteszk fogalmi.
- A műalkotás értékalakzata, a különböző művészeti ágak sajátosságai.
- Az autonóm művészet és a művészetiparok fogalma, típusai.
- A színházművészet esztétikai komplexitása, művészeti ágak ötvöződése a színházi előadásban. A „mise en scène” fogalma. A színpadi előadás elemzésének módszertana.
- A befogadás, az élményszerűség és a visszacsatolás kérdései.

2. A színházművészet esztétikai, módszertani, etikai alapismeretei.

**Mutassa be a színművészet alapelemeit, ágazatait, alkotási folyamatait és alkotóit!
Sorolja fel a színpadtér főbb elemeit, jellemezze a 20. század scenikai
apparátusát! Jellemezze a színházművészetet, a társulat etikai normáit!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházművészet esztétikai jellemzői, alapelemei, a közönség, a színjátész és a történetbe foglalt cselekvéssor jellemzői.
- A színjáték szerkezete, elemei, elemzésének szempontjai.
- Színművészeti ágazatok, típusok.
- A színházi alkotás folyamata, a próbafolyamat szakaszainak tartalma, sajátosságai (olvasó, elemző, rendező, emlék-, rész-, összpróbák és főpróbák).
- A színpadtér elemei, színpadtechnikai alapismeretek (proscénium, függönytípusok, világítás, süllyedők, húzók, horizont, takarás, zsinórpadlás).
- A scenika fejlődése a 20. században. A jellemző játéktípusok. A scenikai, színpadtechnikai berendezések üzemszerű működése. A mai kor modern színháza, technikai berendezései, oldal- és hátsószínpados térkialakítás.
- A színházi alkotás folyamatának résztvevői, közreműködői. A színházi szakmák és tevékenységi területek.
- A színházi alkotómunka etikai jellemzői, a színészetika alapelemei. A művészi alkotás etikai alapjai, a folyamat etikai jellemzői. A színházművészet etikai normáinak sajátosságai. A társulat etikai normái.

3. A színészi alkotás esztétikai sajátosságai, formanyelve.

Mutassa be a színészi alkotó tevékenység esztétikai sajátosságait a műtárgy és a műalkotó viszonylatában! Jellemezze a színészi alkotás 20. századi főbb irányelveit, áramlatait, műhelyeit, kiemelkedő színészpedagógusait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színművészet komplex eszközrendszere, esztétikai összetettsége, alkotófolyamatának sajátosságai, szakaszai, helyszínei.
- A színész eszközrendszere, az ábrázolás esztétikai vonatkozásai.
- A műtárgy és a műalkotó azonossága. A színész teste, mint jel.
- A színészi műalkotás megismételhetetlensége, múlandósága, intenzitása.
- A színészparadoxon, az átélés, jelzés, megmutatás, tudatosság kérdéskörei. A színészparadoxon (Diderot) kérdésköre.
- A színművészet 20. századi áramlatai, műhelyei, iskolái, kiemelkedő színészpedagógusai (pl. K. Sz. Sztanyiszlavszkij, M. Csehov, L. Strasberg, B. Brecht, J. Grotowski, Várkonyi Zoltán).

4. Irodalomelméleti és stilisztikai ismeretek.

Mutassa be a líra, az epika és a dráma főbb műfajait, az irodalmi műelemzés főbb fogalmait, módszertanát! Jellemezze vázlatosan a különböző irodalmi korstílusokat, irányzatokat a kezdetektől a jelenkorig!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színpadi szöveg típusai. A próza, a vers, a dialóg feldolgozása, színpadi megjelenése.
- Általános irodalom- és műfajelmélet, poétikai alapismeretek. A irodalmi művek (líra, epika, dráma) elemzésének módszertana, stratégiái, fogalmi.
- Irodalmi stílusok, stílusirányzatok és stílusárnyalatok (antik, középkori, reneszánsz, manierizmus, barokk, klasszicizmus, rokokó, szentimentalizmus, romantika, realizmus, naturalizmus, szimbolizmus, impresszionizmus, szecesszió, avantgárd, neoklasszicizmus, kortárs irányzatok) jellemzői.

5. A verses szöveg elemzése.

Mutassa be a lírai kifejezés jellemzőit, a verstani alapfogalmakat, a verselemzés szempontjait Kölcsey Ferenc: Himnusz vagy Vörösmarty Mihály: Szózat című alkotása kapcsán! Jellemezze a 20. századi magyar líra főbb irányzatait, és választása alapján mutasson be egy jelentős költői életművet!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Lírai műfajok, szövegtípusok. Általános irodalomesztétikai és poétikai alapismeretek.
- A lírai kifejezés jellemzői, verstani fogalmak.
- A verselemzés stratégiái, technikái (strukturalista, hermeneutikai, ritmikai megközelítés).
- A metaforikus nyelvi kifejezés, a kötött ritmusú szövegforma feldolgozásának módszertana. Rímképletek, kötött és szabad versformák jellemzői, elemzési technikái.
- A vers (Kölcsey Ferenc: Himnusz, Vörösmarty Mihály: Szózat) elemzése, nyelvi, szerkezeti, érték- és valóságmózzanatainak feltárása.
- Irodalmi stílusok és stílusárnyalatok a 20. századi magyar líratörténetben (szimbolizmus, avantgárd, neoklasszicizmus, népiesség, látomásos és tárgyias líra). A választott szerző életműve, egy versének értelmezése.

6. A drámai szöveg elemzése.

Mutassa be a drámai mű jellemzőit, a dráma főbb típusait, műfajait, a drámaelemzés szempontjait Katona József: Bánk bán vagy Madách Imre: Az ember tragédiája című alkotása kapcsán! Jellemezze a 20. századi magyar dráma főbb irányzatait! Választása alapján mutasson be egy jelentős drámaírói életművet, értelmezze annak egy meghatározó jelentőségű darabját!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A drámai kompozíció elemei, sajátosságai (expozíció, alapszituáció, bonyodalom, tetőpont, végkifejlet).
- Drámamodellek (konfliktusos, középpontos, kétszintes) jellemzői.
- A drámai műfajok szerkezetének közös és eltérő elemei (tragédia, komédia, színmű).
- A dialógus feldolgozásának, értelmezésének, elemzésének technikái.
- A választott klasszikus drámai mű elemzése.

7. A színházművészet stílusjegyei az ókorban és a középkorban.

Mutassa be az ókori görög és latin, valamint a középkori színjátszás jellegzetes elemeit! Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházművészeti előadás szerkezete, elemei, műfajai, típusai és stílusa az ókorban és a középkorban.
- Az antik görög színház jellemzői. A görög színház épülete, játékkalkalmak, színjátszók, játéktípusok, esztétikai, szcenikai jellemzők.
- A latin színház fénykora. A színjátszás játéktípusai, esztétikai, szcenikai jellemzői.
- A középkori színjátszás stílusjegyei. A színjátszás helye és tere, játékkalkalmak, a színjátszók működésének jellemzői a középkorban.

8. A színházművészet stílusjegyei a reneszánsztól a felvilágosodás koráig.

Mutassa be a reneszánsz, a manierizmus, a barokk, valamint a klasszicizmus színjátszásának jellegzetes elemeit! Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházművészeti előadás szerkezete, elemei, műfajai, típusai és stílusa a reneszánsztól a felvilágosodás koráig.
- Színházművészet a reneszánsz korában. A színjátszás játéktípusa, a commedia dotta és a commedia dell' arte esztétikai, szcenikai jellemzői.
- Az Erzsébet-kor manierista színjátszása. A játéktípus, a játéktér és a drámatípusok jellemzői.
- Barokk színház- és drámatípusok. A színházépület sajátosságai, a játéktér, a játékkalkalmak, a színjátszók működésének jellemzői.
- Klasszicista udvari színházművészet. Az arisztotelészi dramaturgia mintái.

9. A színházművészet stílusjegyei a romantika és a naturalizmus korában.

Mutassa be a romantikus, valamint a naturalista színjátszás jellegzetes elemeit!

Jellemezze a tárgyalt időszak főbb játéktípusait, színházi formanyelvét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházművészeti előadás szerkezete, elemei, műfajai, típusai és stílusa a romantika és a naturalizmus idején.
- A romantikus színjátszás jellemzői. A színjátszás feltételrendszere, játéktípusa.
- A naturalizmus színpadi kifejezésformái, színjátéktípusai. A polgári színjátszás játékhelyei, műsorrendje, esztétikai jellemzői.

10. A naturalista színjátszás rendszere.

Mutassa be K. Sz. Sztanyiszlavszkij pszichotechnikai módszerét, valamint annak hatását a 20. század színjátszására! Jellemezze a módszer követőit és változatait Nyugat-Európában és Amerikában!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A naturalista színjátszás kialakulása, a moszkvai Művész Színház működése, K. Sz. Sztanyiszlavszkij tevékenysége, pszichotechnikai rendszere.
- A Sztanyiszlavszkij-féle naturalista módszer hatása Nyugat-Európában és Amerikában.
- Mihail Csehov, Louis Jouvet, Lee Strasberg tevékenysége, módszere.

11. A századforduló színházi reformerei, a színpadi avantgárd játéktílusai.

Mutassa be a színházi avantgárd főbb irányzatait, európai alkotóit! Jellemezze E. G. Craig és V. Mejerhold színházművészetét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A századforduló színházi reformja. R. Wagner, A. Appia, E. G. Craig tevékenysége.
- Irodalomközpontúság és autonómia a színházművészetben. Antinaturalizmus és stilizáció. A színész – übermarionett.
- A színházi avantgárd főbb eredményei Európában. A. Jarry, A. Artaud tevékenysége.
- Mejerhold színházesztétikája, a biomechanika módszere.

12. Új törekvések a két világháború közötti színházművészet tematikájában és játékstílusában.

Mutassa be M. Reinhardt és B. Brecht színházi életművét! Jellemezze a keleti színjátszás főbb típusait, azok hatását az európai színjátszás alkotási módszereire!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az esztéticizmus játékstílusa, M. Reinhardt életműve.
- Politizáló és elidegenítő színházi tematika és játékstílus.
- B. Brecht színházesztétikája. Az epikus, elidegenítő színjátszás eszköztára.
- A keleti és a nyugati színház esztétikai alapelveinek hasonlóságai, különbségei.
- Távol-Kelet hagyományos színházi formái.
- A keleti színjátékhagyomány és hatása Európában és az USA-ban.

**13. Zenés színházi műfajok és játéktípusok a 20. századi magyar színházművészetben.
Mutassa be az elmúlt évszázad meghatározó zenés színházi műfajait! Jellemezze az
ezekhez kapcsolódó játéktípust, kialakult játékhagyományt!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- Klasszikus zenés színházi műfajok: a daljáték és az opera jellemzői, típusai, a Magyar Állami Operaház műsorrendje.
- Az operett, a zenés vígjáték, a revü-operett. Főbb magyar szerzők, a műfaj állandó szereptípusai.
- Musical. A műfaj kialakulása, jellemzői, főbb típusai, játéktípusa, meghonosodása a magyar színházművészetben.
- Könnyűzenei színházi típusok, a rockopera, a rock-ballada és a rock-musical jellemzői, jelentősebb alkotásai.

14. A magyar színjátszás játéktípusa a 20. században, főbb színészpédagógiai módszerei.

Mutassa be a Nemzeti Színház és a Vígszínház játéktípusát, műsorát! Jellemezze Hevesi Sándor, Németh Antal, Major Tamás, Várkonyi Zoltán színházi esztétikáját, színészpédagógiai módszerét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Esztétikai alapelvek a XX. századi magyar színjátszásban.
- Hevesi Sándor életműve, színészpédagógiai rendszere. – A színjátszás művészete.
- Németh Antal életműve, vázlata a színjátszás esztétikájáról.
- Major Tamás és Várkonyi Zoltán színházi alkotómódszere.

15. Az egyetemes színházművészet közelmúltjának és jelenének jelentős irányzatai. Mutassa be az elmúlt fél évszázad főbb színházművészeti irányzatait! Jellemezze ezen időszak jelentős színházi alkotóinak tevékenységét, esztétikai elveit és színházművészeti gyakorlatát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Stílussteremtők a XX. század második felében: J. Grotowski „szegény színháza”, P. Brook munkássága, E. Barba és az Odin színház.
- A Living Theatre és az Off-off-Broadway-mozgalom.
- A színpad esztétikájának újabb értelmezési kísérletei: A. Mnouchkine, T. Kantor, R. Wilson törekvései.

16. Magyar kortárs színházi törekvések.

Mutassa be a hazai kortárs színjátszás néhány meghatározó műhelyét, alkotóját!

Jellemezze egy választott társulat működését!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A kortárs hazai irányzatok esztétikai jellemzői, kompozíciós elvei, szerkezeti változatai.
- Kortárs színházi műhelyek.
- Jelentős színházművészeti alkotók.

17. Színházi intézmény működése.

**Mutassa be a színházi intézményrendszer működését, szervezeti egységeit!
Jellemezze a színházi gazdálkodás és marketing folyamatát!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházi intézményrendszer, az egyes szervezeti egységek működése és működtetése.
- A színházi munkarend résztvevői, munkatevékenységük jellemzői és helyszínei.
- A színházi táruk és a munkatársak tevékenysége és munkaköre, részvételük a próbafolyamatban és az előadásban.
- A színházi munkarend szabályrendszere, a próbatábla, a próbaterv jellemzői.
- A színházi működést meghatározó gazdasági, gazdálkodási, költségvetési mozzanatok.
- Színházi reklám- és marketingtevékenység.

18. A színházi működés jogi szabályozói.

Mutassa be a színházi intézmény működését meghatározó jogi szabályozókat!

Jellemezze a színész munkáját érintő főbb jogszabályokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A színházi szervezeti szabályzat, a kollektív szerződés.
- A színész alkalmazásának, foglalkoztatásának és munkavállalásának jogi feltételrendszere és típusai.
- A munkajog legfontosabb szabályai (munkaszerződés létrejötte, a szerződés legfontosabb tartalmi elemei, munkaszerződés megszüntetése, a végkielégítés).
- A közalkalmazotti jogállásra vonatkozó legfontosabb szabályok ismertetése (közalkalmazotti jogviszony létrejötte, megszüntése).
- Az előadó-művészeti munkavégzés sajátos szabályai.
- A legfontosabb vállalkozási formákra (egyéni vállalkozó, bt., kft.) vonatkozó legfontosabb szabályok.

19. Színháztípusok a 20. századi magyar színházművészetben.

Mutassa be a 20. század jellemző magyar színháztípusait! Jellemezze a kőszínházi modell szerkezetének átalakulását!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Színháztípusok és szervezeti formák jellemzői a 20. századi magyar színházművészetben.
Állami és magánművészetek.
- A hivatásos kőszínházi színházi modell jellemzői az elmúlt fél évszázadban.
- Az előadó-művészeti szervezetek nyilvántartása és besorolása, a támogatási rendszer alapjai.
- A műsorrend és a társulat kialakítása, típusai.

20. Alternatív, amatőr és diákszínjátszás.

Mutassa be a hazai alternatív társulatok működését, eredményeit az utóbbi évtizedekre vonatkozóan! Jellemezze a kortárs drámapedagógiai törekvéseket, valamint a diákszínjátszás fórumait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Alternatív és amatőr színjátszás Magyarországon. (Momentán Társulat, Pintér Béla Társulat, Maladype Színház, RS9 Színház, Stúdió „K” Színház, Szkéné Színház, Térszínház, stb.)
- Diákszínjátszás és drámapedagógiai törekvések.

ÉRTÉKELÉS

Sorszám	Név	Feladat sorszáma	Osztályzat

.....
dátum

.....
aláírás